

LA SALUT DELS MUNICIPIS DE CATALUNYA

GUIA DE RESULTATS DE L'ATLES DE MORTALITAT A CATALUNYA

1. INTRODUCCIÓ

Què és un Atlas de mortalitat en àrees petites?

Un atlas de mortalitat és un llibre que conté un ampli nombre de mapes on es representen un o varis indicadors de mortalitat en les zones d'un determinat indret geogràfic (per exemple, les províncies). Un atlas de mortalitat en àrees petites es caracteritza per representar els indicadors de mortalitat en zones geogràfiques de grandària petita com poden ser, per exemple, els municipis.

Per a què serveixen els mapes que tenen dades de mortalitat?

La producció de mapes que tenen indicadors de mortalitat ha mostrat, al llarg de la història, tenir una gran utilitat per a identificar la ubicació geogràfica dels problemes de salut, per formular hipòtesis sobre les causes de les malalties així com també, per a planificar i posar en marxa intervencions de salut pública que puguin corregir els principals problemes.

Quins exemples podem posar de la utilitat d'aquests mapes?

Un exemple internacional de la seva utilitat el trobem en els mapes de mortalitat dels comtats costaners dels EE.UU., que van permetre identificar taxes elevades de mortalitat per càncer de pulmó degut a l'exposició a substàncies químiques dels treballadors de la construcció de vaixells durant la segona Guerra Mundial.

Un exemple més proper el trobem al sud-oest d'Espanya, en concret a les províncies de Huelva, Sevilla i Cadis, on existeix un elevat nombre de municipis amb un risc de mortalitat elevat atribuïble a causes de tipus, sobre tot, socio-econòmic, laboral i ambiental.

Quines característiques té l'Atlas de mortalitat en àrees petites a Catalunya?

Mitjançant la utilització de mapes amb diversos indicadors de mortalitat dels municipis de Catalunya, l'Atlas de mortalitat en àrees petites a Catalunya ens ajuda a obtenir una aproximació geogràfica exhaustiva i molt detallada de la situació de la salut catalana.

Així, per a les principals causes de mort i en cada sexe, els diversos mapes ens permeten examinar, en tots els municipis catalans, quins són els patrons geogràfics de mortalitat, quins són els municipis específics que es troben en pitjor situació, i quina ha estat la seva evolució des de 1984 fins a 1998.

A les pàgines 24 i 26 de l'Atlas es pot llegir amb més detall quins són els principals continguts i quina és la interpretació de cadascun dels mapes elaborats.

Quines són les causes de mort que s'analitzen a l'Atlas de mortalitat en àrees petites a Catalunya?

Les causes de mortalitat que s'analitzen a l'Atlas són les més freqüents en dones i homes respectivament. A més a més, també s'ha analitzat la mortalitat per totes les causes conjuntament. A la taula 1 es mostra la llista de causes amb el percentatge que cadascuna representa sobre el total de la mortalitat. Aquestes causes de mort representen el 63,4% de la mortalitat en les dones i el 60,2% en els homes.

Per a què fer una publicació que complementi l'Atlas de mortalitat en àrees petites a Catalunya?

Tot i que els mapes continguts a l'Atlas posen a l'abast dels professionals i tècnics en salut pública una gran quantitat de valuosa informació de salut, per tal de fer-la més útil, hem cregut convenient presentar aquestes dades en un format molt més accessible i manejable per a un públic més ampli, tant per la ciutadania en general com per als representants polítics dels ciutadans en particular.

Posar tota la informació continguda a l'Atlas a l'abast d'un públic molt més ampli ajudarà no solament a identificar de forma més precisa aquells municipis que presenten problemes de salut específics, sinó també a establir prioritats i planificar programes preventius de tipus social i sanitari.

Quina informació oferim en aquesta publicació?

En aquesta publicació s'explica de forma senzilla, primer, quins són els indicadors de mortalitat utilitzats a l'Atlas; i, segon, la forma de cercar, per als indicadors de mortalitat disponibles la situació de qualsevol municipi en relació a la situació mitjana dels municipis de Catalunya.

Tal i com es comenta més endavant, el conjunt de dades de mortalitat i la situació de cada municipi dins del conjunt de Catalunya es pot trobar en l'aplicació informàtica "LA SALUT DELS MUNICIPIS DE CATALUNYA", continguda en el CD que s'adjunta a aquesta publicació.

Taula 1. Percentatge de causes de mort en dones i homes

Dones		Homes	
Malalties cerebrovasculars	(15,6 %)	Malaltia isquèmica del cor	(11,3 %)
Altres malalties del cor	(12,7 %)	Malalties cerebrovasculars	(9,9 %)
Malaltia isquèmica del cor	(9,4 %)	Càncer de pulmó	(8,1 %)
Aterosclerosi	(4,8 %)	Altres malalties del cor	(7,8 %)
Càncer de mama	(4,0 %)	Malaltia pulmonar obstructiva crònica	(6,2 %)
Diabetis	(3,2 %)	Cirrosi	(3,1 %)
Demència, Alzheimer	(2,9 %)	Càncer de pròstata	(2,8 %)
Malaltia pulmonar obstructiva crònica	(2,9 %)	Lesions per accidents de trànsit	(2,6 %)
Càncer de còlon	(2,2 %)	Aterosclerosi	(2,3 %)
Infeccions respiratòries agudes, pneumònia, influença	(2,0 %)	Càncer d'estómac	(2,2 %)
Cirrosi	(1,9 %)	Càncer de còlon	(2,1 %)
Càncer d'estómac	(1,7 %)	Infeccions respiratòries agudes, pneumònia, influença	(1,8 %)
Totes les causes	(100%)	Totes les causes	(100%)